

SEKO TUNNELBANAN
den kämpande fackföreningen

Tal 4 februari 2023 från Jannis Konstantis, ordförande Seko Tunnelbanan

Kamrater, mötesdeltagare!

Över 2 miljoner arbetare strejkade för 3 dagar sedan i Frankrike mot att regeringen där vill höja pensionsåldern.

500.000 arbetare strejkade för 2 dagar sedan i Storbritannien för lönehöjningar och mot inskränkningen av strejkrätten.

Samma bild ser vi i många andra länder såsom Grekland, Italien, Belgien, USA osv. Strejker och protester kommer att försätta. Det spelar ingen roll att i vissa länder finns det olika sorts regeringar center-höger eller s k center-vänster. Attacken är detsamma.

Samma situation upplever vi i Sverige som man redan höjt pensionsåldern och inskränkt strejkrätten, utan stora protester och nu är det dags för lönesänkningar.

Inflationen går spikrakt uppåt och driver folk ur sina hus och elpriserna hänger som en blytyngd runt människors halsar.

Från fackföreningarnas håll tar man s k ansvar och håller igen på löneökningarna – det vore ju synd om arbetarnas löner driver på inflationen! Vi måste förstå att lönerna inte kan tynga ner den svenska industrin alltför mycket.

Från Hyresgästföreningens håll tar man ansvar och man kräver – som alltid – rimliga hyror. Folk måste ju kunna betala sina hyror samtidigt som vi måste förstå den kniviga sits som hyresvärdarna sitter i.

Från statens håll tar man också ansvar. Är elpriserna höga? Jobbigt läge. Det konkreta tipset är: sänk temperaturen hemma! Blir det för kallt? Stäng in familjen i ett rum och håll värmen tillsammans, som ett verkligt kollektiv. Elprisstödet har låtit vänta på sig (läggligt nog tills efter en rad småföretag tvingats ned på knäna och tills efter vintern och därmed de värsta elpriserna är genomlidna – ansvar måste nämligen också tas för statens budget).

Så tar man ansvar i Sverige 2023. Ansvar för kapitalet, det vill säga.

Kamrater, mötesdeltagare

Konsensus råder mellan staten, kapitalet och ledningar i fackförbund, om att vi absolut inte kan ha en löneökning som är större än 4,4 procent. Det skulle driva på

inflationen. Här måste vi alla ta ansvar, förklarar man. Kapitalet tar också ansvar – till och med ett ännu större ansvar! – och erbjuder ännu lägre löneökningar (dvs lönesänkningar). Men varför är det bara arbetarna som ska ta ansvar? Skulle man inte också kunna tänka sig att kapitalisterna inte höjer priserna på varorna fullt så mycket som de gör? I solidaritet med de fattiga, kanske?

– Det ställs inga krav på “ansvar” av ICA-handlarna som höjt matpriserna med 20 procent och därmed gör högre vinster än någonsin.

– Inte heller krävs ansvar av elproducenterna som höjt priserna med mer än 100 procent, trots att det inte kostar dem en krona mer än tidigare att producera elen.

– Och fastighetsägarnas 10-procentiga hyreshöjningar när de skulle kunna frysa hyran och fortfarande göra stora vinster.

Alla pratar om ansvar men det enda man verkar ta ansvar för är att kapitalet inte ska förlora något alls på krisen. Här är alla rörande överens: från hyresvärdar till fackföreningsledare – **vi måste ta ansvar för kapitalet!**

Medans Sveriges arbetare ska nöja sig med reallöneminskningar har företagens jättevinsterna och utdelningar, framför allt, gött Sveriges miljardärer. Landets superrika har sett sina bankkonton svälla under de senaste åren och bland Sveriges 10 rikaste miljardärer är det många som sett sin förmögenhet fördubblas sedan 2019.

Kamrater,

Snacket om “inflationsspiral” är inget annat än just snack för att arbetare ska acceptera lönesänkningar, en lika gammal skröna som arbetsgivarnas kampanjer för att hålla nere lönerna. Inflationen har skjutit i höjden trots att avtalsrörelsen mer eller mindre ställdes in under pandemin och löneökningarna blev ytterst modesta. Inflationen beror alltså INTE på lönerna den här gången heller!

Så vad gör man? Tar man ansvar? Ja, naturligtvis. Men inte deras ansvar.

Vi har ansvar för att mobilisera folk. Fackföreningarna måste vara i de arbetande människornas händer och kämpa för de arbetande människornas intressen. Hyresgästföreningen måste ställa sig på hyresgästernas sida och utan omsvep kräva att den profit som de kommunala och privata bolagen gjort på hyresgästernas axlar nu går tillbaka till de boende: låt dessa profiter bekosta en hyressänkning!

Vi har ansvar för att bryta den enorma passivitet som får nedskärningar och prisökningar att framstå som naturlagar, när det i själva verket är en fråga om aktiva val till stöd för kapitalet.

Innan tiderna blir bättre kommer de säkerligen att bli sämre men de kommer inte att bli bättre om vi inte kämpar för dem tillsammans.

Vi kräver: Bibehållen levnadsstandard. LO-facken måste kräva på full kompensation för inflationen.

Utöver inflationsskyddade löner behövs reallöneökningar i krontal.

Stopp på hyreshöjningar, prishöjningar på elräkningar samt på matvaror.

Vi ska inte glömma, trots all propaganda att arbetarklassen producerar allt medan kapitalägare tar hem hela vinsten. Vår kamp fortsätter oavsett om våra fackliga ledningar och kapitalet ska komma överens.

Vi vill avsluta med en dikt från Bertolt Brecht som belyser situationen på ett bra sätt:

GENERAL, DIN TANK ÄR EN STARK VAGN

Den bryter ned skogar och smular sönder människor.

Men den har ett fel:

Den behöver en chaufför.

General, ditt flygplan är starkt.

Det flyger snabbare än stormen och bär mera än elefanten.

Men det har ett fel:

Det behöver en montör.

General, människan är mycket användbar.

Hon kan flyga, och hon kan döda.

Men hon har ett fel:

Hon kan tänka.

Bara folket kan rädda folket!

Upp till kamp! En för alla och alla för en!